

Vergaderjaar 2020–2021

31 066

Belastingdienst

Nr. 764

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2020

Op 26 november heb ik uw verzoek ontvangen om te reageren op de brief die de heer J. van B. over «Bezwaar tegen E-herkenning» aan de vaste commissie voor Financiën heeft gestuurd. Ik heb u op 30 november een brief gestuurd om u te informeren dat ik, met het oog op een zorgvuldige en volledige beantwoording, niet aan uw verzoek kon voldoen voor het AO van 2 december, zoals u mij had verzocht.

De heer van B. beschrijft in zijn brief enkele gevolgen die hij heeft ervaren door de invoering van eHerkenning als inlogmiddel voor niet-natuurlijke rechtspersonen bij Belastingdienst. De bezwaren van de heer van B. tegen eHerkenning concentreren zich op drie terreinen:

1. De rechtsgrond voor de verplichtstelling van eHerkenning als inlogmiddel door de Belastingdienst.
2. De compensatieregeling die door de Staatssecretaris van BZK en de Staatssecretaris van Financiën is ingesteld voor organisaties die hun eHerkenningmiddel alleen bij de Belastingdienst gebruiken.
3. De omgang met persoonlijke gegevens in het stelsel elektronische toegangsdiensten, waarbinnen eHerkenningmiddelen worden uitgegeven.

In deze brief reageer ik op de bezwaren van de heer van B. Tevens reageer ik in deze brief op enkele punten van de heer van B. die niet gerelateerd zijn aan eHerkenning.

1. Verplichtstelling eHerkenning bij de Belastingdienst

De Belastingdienst wil dat persoonlijke en vertrouwelijke gegevens van burgers en bedrijven goed beveiligd zijn. Een combinatie van gebruikersnaam en wachtwoord is in de meeste gevallen onvoldoende. eHerkenning is, net als DigiD, een algemeen erkend authenticatiemiddel dat gebruikt wordt voor de veilige toegang tot overheidsdiensten maar bijvoorbeeld ook voor toegang tot diensten van pensioenfondsen en zorgverzekeraars. De Belastingdienst sluit aan bij het kabinetsbeleid om

gebruik te maken van generieke en veilige inlogmiddelen zoals eHerkenning. Met eHerkenning kan bij meer dan 400 overheidsorganisaties worden ingelogd. Alle overheidsorganisaties moeten de identiteit van ondernemingen en rechtspersonen betrouwbaar digitaal kunnen vaststellen om persoonsgebonden of gevoelige gegevens veilig te kunnen uitwisselen. Dat geldt wanneer het een aangifte bij de Belastingdienst betreft, maar ook voor dienstverlening van het UWV of de Kamer van Koophandel.

De Belastingdienst is verplicht om de persoonsgegevens op zijn portaal adequaat te beveiligen. De informatiesystemen, die persoonsgegevens verwerken, horen ingevolge de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) aan bepaalde eisen te voldoen ten aanzien van toegangsbeveiliging. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt toezicht op de toepassing van de AVG en is al langere tijd van mening dat het betrouwbaarheidsniveau van de inlogmiddelen van de overheid omhoog zou moeten. Dit blijkt onder andere uit de last onder dwangsom die de AP in 2018 aan het UWV heeft opgelegd. Om die reden stapte ook het UWV al, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wet digitale overheid, over op het verplichte gebruik van eHerkenning niveau 3. De Belastingdienst is gelet op artikel 5, eerste lid, letter f, AVG verplicht passende technische beveiligingsmaatregelen te nemen. In het begrip «passend» ligt besloten dat de beveiliging in overeenstemming is met de stand van de techniek en dat het niveau van beveiliging correspondeert met de aard van de te verwerken persoonsgegevens.

De heer van B. geeft aan dat hij om de aangifteverplichting na te komen aan een onbekende door de overheid uitgezochte partij moet betalen. Het lijkt hem een vorm van gedwongen winkelnering. eHerkenning is op dit moment het enige beschikbare inlogmiddel voor organisaties dat een passend beveiligingsniveau biedt voor de aangifte vennootschapsbelasting vanaf belastingjaar 2019 via het nieuwe portaal «MijnBelastingdienst Zakelijk». Daarnaast kan de aangifteplichtige gebruik maken van een fiscaal dienstverlener of aangiftesoftware. Gezien de aard van gegevens die in MijnBelastingdienst Zakelijk worden gedeeld, wil de Belastingdienst deze gegevens voldoende beveiligen. De Belastingdienst heeft daarom de eis gesteld dat organisaties voor het doen van de aangiften vennootschapsbelasting via het ondernemersportaal per 1 januari 2020 een inlogmiddel dienen te gebruiken dat ingevolge Verordening (EU) nr. 910/2014 (de zogeheten eIDAS-verordening) voldoet aan het beveiligingsniveau «substantieel» en bij de Europese Commissie is genotificeerd. Momenteel is eHerkenning (niveau 3) het enige inlogmiddel dat voldoet aan de eisen van het beveiligingsniveau «substantieel». In mijn brief die ik op 24 april 2020 naar de Tweede Kamer heb gestuurd, informeerde ik uw Kamer over de wettelijke basis voor de verplichtstelling van het gebruik van eHerkenning¹. Artikel 3a, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) geeft de Minister van Financiën de bevoegdheid om bij ministeriële regeling te bepalen op welke wijze het elektronisch berichtenverkeer tussen inhoudingsplichtigen en belastingplichtigen en de inspecteur of het bestuur van 's Rijksbelastingen plaatsvindt. Dit is uitgewerkt in de Regeling elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst (Regeling EBV). In de regeling EBV is de eis gesteld over verplicht gebruik van inlogmiddelen die gelet op de eIDAS-verordening voldoen aan beveiligingsniveau substantieel (niveau 3)².

Alternatieve inlogmiddelen die hetzelfde betrouwbaarheidsniveau als eHerkenning bieden zijn op dit moment niet beschikbaar. Ik verwijs naar

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 625 Wettelijke basis eHerkenning.

² Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 2 maart 2020, nr. 2020-0000030255 tot wijziging van de Regeling elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst, Stcrt. 2020, nr. 13459.

de brief³ van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de stand van zaken van het onderzoek naar een publiek inlogmiddel voor ondernemers, danwel hoe een geïntegreerd burger- en bedrijfs- en organisatiemiddel tot stand kan worden gebracht, naar aanleiding van de motie van der Molen.

De heer van B. vraagt tevens waarom het inlogmiddel DigiD niet gebruikt kan worden door organisaties. DigiD geldt als een overheidsbreed geaccepteerd inlogmiddel voor natuurlijke personen. Daarbij kan het gaan om particulieren die hun aangifte inkomstenbelasting doen maar ook om zzp'ers die voor hun eenmanszaak hun belastingzaken willen regelen. Rechtspersonen zoals bv's en stichtingen zijn geen natuurlijk persoon en kunnen daarom geen gebruik maken van DigiD. Indien men niet handelt als natuurlijk persoon, maar als vertegenwoordigingsbevoegde van een rechtspersoon, moet die vertegenwoordigingsbevoegdheid geverifieerd worden in het Handelsregister. Deze check is een essentieel onderdeel van het uitgifteproces van bedrijfsmiddelen zoals eHerkenning. Bij DigiD gebeurt dit niet. eHerkenning is dus nodig om vast te stellen of een persoon bevoegd is te handelen namens een rechtspersoon. Bij een eenmanszaak vallen de natuurlijke persoon en de ondernemer samen. Daaruit vloeit logischerwijs voort dat de natuurlijk persoon bevoegd is te handelen namens zijn eenmanszaak en een bevoegdheidsverificatie in dat geval dus niet nodig is.

2. Compensatieregeling eHerkenningmiddel Belastingdienst

eHerkenning geeft organisaties toegang tot de diensten van alle voor hen relevante overheidsorganisaties en kan ook business-to-business worden gebruikt. Als organisaties het inlogmiddel alleen gebruiken voor het doen van belastingaangifte, dan realiseren zij dit voordeel niet.

Leveranciers van eHerkenning bieden een speciaal Belastingdienst eHerkenning-middel niveau 3 aan voor het doen van belastingaangifte. De aanschafkosten kunnen vanaf eind november worden teruggevraagd bij de RvO. Er is gekozen voor een standaardbedrag aan compensatie op basis van de laagste marktprijs voor een driejarig contract (nu € 24,20 incl. btw per jaar). Dit voorkomt een prijsopdrijvend effect en houdt de uitvoeringskosten beheersbaar. De compensatie is inclusief btw, omdat ondernemers die van btw vrijgestelde prestaties leveren of onder de kleine ondernemersregeling vallen, zoals de stamrecht bv van de heer van B., de btw voor eHerkenning niet kunnen terugvragen of verrekenen. Voor hen vormt de btw dus een kostenpost die wordt gecompenseerd zodat gesproken kan worden van een «kosteloos» inlogmiddel voor de belastingaangifte zoals door de Tweede Kamer is verzocht. In de brief die de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 12 juni 2020 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd, is uw Kamer geïnformeerd over de compensatieregeling «eHerkenning-Belastingdienst».⁴

3. Persoonlijke gegevens in het eTD-stelsel

De heer van B. geeft aan dat hij zich zorgen maakt over de bescherming van de persoonlijke gegevens die hij deelt met zijn eHerkenningleverancier ten behoeve van de uitgifte van zijn eHerkenningmiddel. De heer van B. is terecht voorzichtig met het delen van zijn persoonsgegevens. Het doel van het gebruik van inlogmiddelen op betrouwbaarheidsniveau substantieel is immers het voorkomen van identiteitsfraude. Dit vereist

³ Kamerstuk 34 972, nr. 51, Moties inzake digitale toegang.

⁴ Kamerstuk 34 972, nr. 47, Kosteloos inlogmiddel voor de belastingaangifte in het bedrijven-domein.

echter wel dat de eHerkenningssleveranciers zeker kunnen zijn dat degene, aan wie zij een eHerkenningmiddel uitgeven, is wie hij zegt te zijn en dat deze persoon bevoegd is namens een bepaalde rechtspersoon te handelen.

Het Afsprakenstelsel Elektronische Toegangsdiensten bevat een set van technische, functionele, juridische en organisatorische eisen op basis waarvan eHerkenning wordt geleverd. Dit afsprakenstelsel hanteert hierbij normenkaders aangaande de borging van veiligheid, privacy en continuïteit. De erkende eHerkenningssleveranciers staan onder toezicht van het Agentschap Telecom onder de verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, waarbij onder meer wordt toegezien op de waarborging van de bescherming van gevoelige gegevens. Als erkende leveranciers niet (meer) voldoen aan de gestelde (privacy)eisen, dan kan de Staatssecretaris van BZK hun erkenning intrekken. Daarnaast houdt de Autoriteit Persoonsgegevens toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens door de commerciële partijen.

4. Overige opmerkingen

De heer van B. schrijft in zijn brief dat hij een verplichting heeft ervaren om zijn ontslagvergoeding of «gouden handdruk» onder te brengen in een bv. Er zijn fiscaal echter meerdere manieren om met een «gouden handdruk» om te gaan.

Ook beschrijft de heer van B. enkele punten die hij onduidelijk vindt in relatie tot de dividendbelasting. Om de heer van B. hierin goed te kunnen helpen, is beter inzicht in de specifieke situatie van zijn stamrecht bv nodig. Ik wil de heer van B. vragen om ten aanzien van deze punten contact op te nemen met zijn belastinginspecteur.

Tot slot

Ik heb er geen bezwaar tegen dat u deze inlichtingen deelt met de heer van B.

De Staatssecretaris van Financiën,
J.A. Vijlbrief